

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

KIRGIZİSTAN’DA KADIN GAZETECİLERİN
PROFİLİ VE MESLEKİ SORUNLARI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Gülcan ASANBEKOVA

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Erdoğan AKMAN

BİŞKEK 2019

ÖZ

Yazar	: Gülcan ASANBEKOVA
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: İletişim Bilimleri
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	:: xx+136
Mezuniyet Tarihi	: 04/ 10 / 2019
Tez Danışmanı	: Yrd. Doç. Dr. Erdoğan AKMAN

KIRGIZİSTAN’DA KADIN GAZETECİLERİN PROFİLİ VE MESLEKİ SORUNLARI

Günümüz Kırgızistan’da toplumun genel olarak bütün dallarında kadınların kendilerine özgürce meslek seçebilme imkanı vardır ve istediği alanlarda çalışabilme hakkına da sahiptirler. Bu sırada medyayı takip edenlerin farkedebildiği gibi, Kırgızistan’da özellikle son yıllarda gerek televizyonlarda, gerekse gazetelerde habercilik ile uğraşan kadın gazeteci sayısında belirgin bir artış meydana gelmiştir. Fakat, geçmişte dünyanın bir çok ülkesinde olduğu gibi Kırgızistan’da da kadın gazeteci olmanın, erkek egemen toplumsal alanda kolay bir durum olmadığını söyleyebiliriz ve bugün de kadın gazetecilerin çok ciddi sorunları yaşanmaktadır. Bu çalışmada, Kırgızistan’da medya sektöründe çalışan kadın gazetecilerin profili ve mesleki sorunları incelenir.

Tez çalışması üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmanın kavramsal ve metodolojik çerçevesini oluşturmak amacıyla literatürden yararlanılarak, toplumsal cinsiyet, medyada cinsiyet politikaları, medya odaklı yapılanmalar, medya sektörüne kadınların katılımı, konumu, pozisyonu ve mesleki sorunları gibi konular teorik olarak işlenmiştir. İkinci bölümde ise, bağımsızlık öncesi ve sonrası Kırgız medyasının gelişimi ve Kırgızistan’daki tanınmış kadın gazeteciler hakkında genel bilgiler kısaca, ama ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Üçüncü ve son bölümde ise, Kırgızistan medya sektöründe çalışan kadın gazetecilerin profilini ve meslek

yařantılarında karşılařtıkları sorunları tespit etmek için anket uygulaması yapılmıřtır.

Elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanmıřtır.

Anahtar Kelimeler: Kırgızistan Medyası, Kadın Gazeteci, Gazeteci Profili, Mesleki Sorunlar

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган	: Гүлжан Асанбекова
Университет	: Кыргыз-Түрк Манас Университети
Багыты	: Журналистика
Диссертациянын түрү	: Магистрдик диссертация
Барактардын саны	: xx+136
Бүтүрүү күнү	: 04/10/2019
Илимий жетекчи	: PhD., доц. м.а. Эрдоган Акман

Кыргызстандагы журналист аялдардын профили жана кесипке байланышкан көйгөйлөрү

Бүгүнкү күндө Кыргызстанда аялдар коомдун бардык тармактарында өздөрү каалаган кесипти тандоого укуктуу жана ошол кесип менен иштөө мүмкүнчүлүктөрүнө ээ. Медиа менен тыгыз байланышта болгон адистердин айтуусунда, Кыргызстанда соңку жылдары телевидение, радио жана газеталарда журналисттик кесип менен алектенген кыз-келиндердин саны күн санап артууда. Бирок тарыхта дүйнөнүн көпчүлүк өлкөсүндө болгондой эле, Кыргызстанда да коомдун дээрлик бардык тармактарында ээлик кылган патриархалдык системанын таасири астында аялдар үчүн журналист болуу оңойго турган эмес жана азыркы кезде да алардын кесипке байланышкан өтө олуттуу маселелери кездешет. Бул диссертациялык иште Кыргызстанда медиа секторунда эмгектенген кыз-келиндердин профили жана кесиптик проблемалары изилденген.

Диссертациялык эмгек үч бөлүмдөн турат. Биринчи бөлүмдө эмгектин теориялык жана методологиялык негизин түзүү максатында дүйнөлүк жана жергиликтүү адабияттардан пайдаланылып, гендердик тең укуктуулук, медиадагы гендердик саясат, медиа секторуна аялдардын келиши, алардын учурдагы орду, позициялары жана көйгөйлүү маселелери сыяктуу темалар теориялык негизде каралган. Экинчи бөлүмдө эгемендүүлүккө чейинки жана эгемендүүлүктөн кийинки мезгилдеги Кыргыз медиасынын кыскача тарыхы, ошондой эле

Кыргызстандагы белгилүү журналист аялдар жөнүндө кыскача маалыматтар жазылган. Ал эми үчүнчү бөлүмдө Кыргызстандагы журналист аялдардын профилин жана кесиптик проблемаларын аныктоо максатында сурамжылоо анкетасы жүргүзүлүп, анкетанын жыйынтыгында алынган маалыматтар анализденип талданган.

Ачкыч сөздөр: Кыргызстан медиасы, журналист аялдар, профиль, кесиптик проблемалар

АБСТРАКТ

Автор	: Гүлжан Асанбекова
Университет	: Кыргызско-Турецкий Университет Манас
Направление	: Журналистика
Тип диссертации	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: xx+136
Дата окончания	: 04/10/2019
Научный руководитель:	: и.о. PhD., доц. Эрдоган Акман

Профиль женщин-журналистов в Кыргызстане и их профессиональные проблемы

На сегодняшний день женщина в Кыргызстане имеет полное право выбрать профессию в любой отрасли и у нее есть все возможности для дальнейшей работы в той или иной сфере общества. По данным специалистов, тесно сотрудничающих с медиа, в последние годы число женщин-журналистов, работающих на теле и радиовещаниях, в газетном издательстве, значительно возрастает. Если взять исторический факт, что во многих странах мира, главенствует и имеет большое влияние патриархальная система, то и наших женщин-журналистов коснулась проблема, связанная с непростой спецификой этой профессии. И сегодня мы не можем отрицать то, что у женщин проблем, связанных с профессией довольно много. В этой диссертационной работе были исследованы профиль и проблемы, связанные с профессией женщин-журналистов, работающих в медиа секторе.

Диссертационная работа состоит из трех частей. Для создания теоретической и методологической основы первой части этой работы с использованием местной и мировой литературы, были освещены такие темы, как: гендерное равноправие, гендерная политика в медиа, женщины в медиа секторе и их место, позиции и их проблемы на сегодняшний день. Темы были рассмотрены на теоретической основе. Во второй части освещена тема создания медиа в

Кыргызстане и этапы развития телевидения, радиовещания, газетного издательства. В третьей части был проведен анкетный опрос женщин-журналистов Кыргызстана для определения журналистического профиля и выявления проблем, связанных с профессией. Информация, полученная в результате анкетного опроса, будет подвергнута анализу и рассмотрению.

Ключевые слова: Медиа Кыргызстана, женщины-журналисты, профиль, проблемы

ABSTRACT

Author	: Gulzhan ASANBEKOVA
Universite	: Kyrgyz-Turkish Manas University
Department	: Communication Sciences
Type of thesis	: Master Thesis
Number of pages	: xx+136
Date of Graduation	: 04/10/2019
Thesis Advisor	: Asst.Prof.Dr. Erdoğan AKMAN

PROFILE OF FEMALE JOURNALISTS IN KYRGYZSTAN AND THEIR PROFESSIONAL PROBLEMS

Today, women in Kyrgyzstan have the full right to choose professions in various spheres and industries and work according to the chosen specialty. According to specialists closely associated with the media, in recent years, women in Kyrgyzstan have seen an increase in television, radio, and newspaper publishing. However, it is necessary to accept as a historical fact, in many countries, under the influence of the dominant patriarchal system, being a woman journalist is not easy, and one cannot deny the existence of problems that prevent women from being recognized in one sphere or another. In this dissertation, the problems of women working in the media sector were investigated.

The thesis work consists of three parts. The first part, in order to create a theoretical and methodological basis for the second part, using the world and local literature, such topics as gender equality, gender policy in the media, the appearance of women in the media sector and their place were considered. In the second part, covered the following: the emergence of media and the stages of development of television, radio and newspaper publishing. And in the third part in order to clarify occupational issues were surveyed. The information obtained as a result of the survey I was analyzed and studied.

Keywords: Kyrgyz media, female journalists, profile, professional problems.